

Blok osrednjih evropskih držav? - Finančna diktatura

SKLICANA JE KONFERENCA TREH POLJEDELSKIH DRŽAV, NAMREČ JUGOSLAVIJE, RUMUNIJE IN OGRSKE. — REŠEVALA SE BODO SAMO EKONOMSKA VPRAŠANJA. — POBUDA ZA BLOK VSEH SREDNJEVROPSKIH POLJEDELSKIH DRŽAV.

Dunaj, Avstrija. — Jugoslavija, Rumunija in Ogrska so se, kakor govore poročila, dogovorile za konferenco, na kateri bodo samo te tri države zastopane. Ima se vršiti konferenca v mestu Sinaia v Rumuniji in se prične dne 21. julija.

Ob napovedi te konference se je opazilo v čeških listih precejšnje razburjenje, kajti nenavadno je to, da bi se dve državi Male antante pogajali s kako drugo državo, ne da bi bila pri tem navzoča tudi tretja članica, namreč Čehoslovaška. Nekateri listi so celo prikrito kazali sumnja, da se Jugoslavija in Rumunija morebiti skušata odtegniti zvezi Male antante in tako na svojo roko prirejata pogajanja, h katerim ne povabite Čehoslovaške.

Vznemirjenost na se je v veliki meri poglobila, ko se je uradno objavilo, da nima ta konferenca nikakega političnega značaja, ampak je sklicana le v svrhu ureditve gospodarskih, in pred vsem poljedelskih vprašanj. "Lidove Noviny", uradni organ češkega zunanjega ministra Beneša, pravi celo, da bi morala Čehoslovaška pozdravljati to konferenco; vršila se bo namreč med tremi državami, ki so v pretežni večini poljedelske, in na njej se bo razpravljalo o načinu, kako se izogniti agrarni krizi. Možno je, da se bo na njej ustanovila podonavska ekonomska zveza, ki bi bila Čehoslovaški le v korist. Da ni bila Čehoslovaška povabljena na to konferenco, je vzrok le to, ker je ona po večini industrijska država, in torej ni toliko prizadeta po poljedelskih problemih.

V načrtu pa je še bolj obsežen blok, ki bi obsegal vse poljedelske države srednje Evrope, namreč Bolgarijo, Jugoslavijo, Rumunijo, Poljsko, Ogrsko, Estonijo, Finsko in Latvijo. Pobuda za to je dala poljska vlada, ki je po svojem poslaniku predložila belgrijski vladi tozadevni nasvet. Ta blok bi imel potem poseben odsek pri tajništvu lige narodov v Genovi.

PET LET PRIKRIVAL PRAMANJKLJAJ

Providence, R. I. — P. L. Simonini, glavni knjigovodja v tukajšnji National Bank, se je izkazal kot nad vse zmožen in izurjen uradnik. Pred petimi leti je namreč izmaknil iz banke znesek 246 tisoč dolarjev in je znal spretno ta primanjkljaj prikriti vse do zdaj, dasi so med tem časom pregledovali knjige zvezni, državnih in privatnih bančni nadzorniki, in sicer vsako leto štirikrat. Zdaj so končno prefričancu prišli na sled in ga dali aretirati.

SIRITE AMER. SLOVENEK!

FINANČNI BOJ V NEMČIJI

Da se pokrije ogromni primanjkljaj, je bilo uvedeno veliko povišanje davkov. — Izredno stanje proglašeno, da se more zakon uveljaviti.

Berlin, Nemčija. — Nemčija se nahaja danes v podobnem stanju, kakor je bila v l. 1928. Velika finančna kriza in rapidni padec marke je tedaj povzročil tak kaos, da je bilo treba izrednih odredb, da se je država izvlekla iz težkega položaja. Položaj danes ni sicer v taki meri ogrožujoč, vendar pa je resen dovolj, kajti vladni proračun ne kaže nič manj kakor 300 milijonov dolarjev primanjkljaja.

Da bi ta ogromni deficit bilo možno pokriti, so bili znatno povišani dohodninski davki, vpeljani posebni davki na samske osebe, dalje neki naglavni davek in končno posebni novi davek na hrano in pijače, ki se prodajajo v gostilnah in restavracijah.

Proti temu povišanju davkov so v parlamentu dvignili ogorčeni protesti socialisti in z njimi vse druge stranke v opoziciji, ter so zagrozile, da bodo vladi izrazile svojo nezaušnost. Tu je pa prišel državnemu sam predsednik Hindenburg na pomoč. Izročil mu je namreč dovoljenje, da se sme poslužiti člena 48 v ustavi, ki daje v izjemnih slučajih vladi pravico, uveljaviti kak zakon tudi proti volji parlamenta. Istega člena se je poslužila Nemčija tudi v letu 1923. Ob enem pa mu je dal tudi dovoljenje, da sme parlament razpustiti in vladati brez njega prihodnje tri mesece. Na ta način je postal Bruening nekakšen finančni diktator Nemčije.

AMERIŠKI SUHAČI PREKORALI MEJO

Mexico City, Mehika. — Okrožno sodišče v mestu Juarez ima v obravnavi zadevo, v katero so vpleteni ameriški državljani. Pred par dnevi je namreč četa oboroženih ameriških suhaških agentov prekorala mehiško mejo in napravila napad na neko skladišče z opojnimi pijačami. Pri tem se je posluževala orožja, pri čemer je bil ubit neki Mehikaneec. Kakor se je dogladno, so bili agenti 150 čevljev daleč v mehiškem ozemlju.

KADETI DOBIVAJO POUK O TANKIH

Učenci takozvane West Point vojaške akademije so napravili poučni izlet v Fort Meade blizu Washingtona, kjer se nahaja vežbališče v ravnanju s tanki. Kadeti so dobili tukaj praktičen vpogled v kolosalni učinek teh valečih se trdnjav.

NEMIRI TUDI V INDO-KITAJSKI

Vojaštvo streljalo v razgrajajočo množico. — Trije ubiti.

Pariz, Francija. — Kakor se v angleški Indiji vodi že več mesecev propaganda in borba za osamosvojitve, kakor delajo enake poizkuse v Egiptu, tako so tudi v francoski koloniji, Indo-Kitajski, po nekaj tednov mira zopet izbruhnili nemiri. Ti nemiri so v prvi vrsti delo komunistov.

V neki vasi so imeli komunistični pristasi svoje zborovanje s hujskajočimi govorniki. Da napravi red, je poslala oblast tja dvanajst vojakov. Ta četa je še pred vasio naletela na druhal domačinov, ki je štela kakih 500 glav, oboroženih s palicami in posebnimi noži, nasajenimi na dolgih droh. Poveljnik čete je pozval druhal, naj se razide, a za odgovor je dobil le divje kričanje in tulenje. Ko je bil napravljen poizkus, da bo vojaštvo dejansko napadeno, je dal poveljnik ukaz, ustreliti v množico. Trije so bili ubiti in več drugih ranjenih.

ŠE EN REKORD

San Diego, Cal. — V dobi rekordov živimo, gramofonskih in drugačnih. Enega izmed teh drugačnih je dosegel R. Turner, bivši vojaški letalec, ki je iz Mehike preletel preko Zed. držav v Kanado, ne da bi kaj pristal med potjo, in sicer v krajšem času, kakor kdorkoli pred njim. Iz Vancouver, B. C., kjer se je dvignil v zrak, da Agua Caliente, Mehika, je potreboval 9 ur in 14 minut, torej približno štiri ure manj, kakor je bil prejšnji rekord.

GANGSTERJA VARUJEJO

Los Angeles, Cal. — V čim največji tihoti so preteklo sredo odpravili iz tukajšnje ječe gangsterja F. Fosterja, ki ga bodo prepeljali v Chicago kot osumljenca, da je bil v zvezi z Linglejevimi umorom. Boje se, da bi ga drugi gangsterji ne ubili in tako preprečili njegovo pričevanje.

KRATKE VESTI OPASNO STANJE V EGIPTU

London, Anglija. — Od nekaterih borilcev za ženske pravice je bil stavljen predlog, da bi tudi ženske morale dobiti pravico do sedeža v angleški višji, gosposki, zbornici. Predlog pa ni prodrl, ampak je bil potolčen s 53 proti 49 glasovi. Sedeži bodo torej še vedno v tej zbornici rezervirani samo za "gospode".

POL TISOČA POBITIH

Chicago, Ill. — V chicaškem Cook okraju divja avtomobilski moloh nevdružno slej ko prej. Tekom tega leta je številno smrtnih, povzročenih vsled avtomobilskih nesreč, doseglo že 519. Med zadnjimi žrtvami je bil 5letni deček M. Wexler, 3839 Bernard St., katerega je povozil neki truk, ki se je moral nenadoma ogniti proti robu ceste nekemu drvečemu avtomobilistu.

DESETI JE PADEL

Detroit, Mich. — Manj kakor v dobi dveh tednov je v vojni med posameznimi gangsterskimi skupinami padla preteklo sredo že deseta žrtev. Policija se še vedno za te poboje ne meni dosti, češ, čim prej se ti banditi sami med seboj iztrebijo, tem prej bo mir. Tako domneva policija, da so še štirje gangsterji zapisani smrti, predno se bodo ti poboji končali.

NESREČA PRI DELU

Chicago, Ill. — Pri izkopavanju kanala na Archer in Oak park ave, sta preteklo sredo dva delavca izgubila življenje, tretji je pa težko poškodovan. Ob robu visoko nametana prst se je namreč sesula v jarek in pokopala pod seboj nesrečneže. Ostali delavci so takoj pričeli z vso naglico odkopavati, a žal, niti njihovo, niti delo ognjegasev, ki so prihitali na pomoč, ni bilo uspešno.

Samo cent in pol stane "Am. Slovenec" naročnike dnevno in vendar koliko zanimivosti in koristnega berila najdete v njem za ta cent in pol.

Iz Jugoslavije.

NOČ STRAHU IN GROZE V MISLINJSKI, MEZIŠKI IN SAVINJSKI DOLINI. — VELIKA ŠKODA NA POLJU IN POSLOPJH. — SMRTNA KOSA. — DRUGE NESREČE IN NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Požari, strela in toča.

Komaj en mesec je minilo, kar je zadela strašna vremenska katastrofa ljubljansko okolico, kos Gorenjske in precej Dolenjske in že je prihrumela druga taka strahovita vremenska sila na lepo Savinjsko dolino.

Iz Slovenjgradca poročajo: Po letošnjem 1. juliju, ki je bil nenavadno soparen in vroč, si ljudstvo ni nič kaj dobrega obetalo. Naš kmet se ob takih prilikah malokdaj zmoti in tako se žalibog ni zmotil tudi sedaj. Že proti večeru se je nenkrat nebo prepreglo s težkimi, strah in grozo napovedujočimi oblaki in vsula se je na rodovitno, presušeno in od solneča ožgano zemljo strahovita toča, po toči pa velik naliiv.

Komaj uro potem se zberajo novi oblaki, ki pošiljajo strele na vse strani, da je ljudstvo z grozo in strahom pričakovalo novih nesreč, ki so neizogibne. Strela za strelom je udarjala, vmes je pa lilo, kakor bi hotelo vso zemljo spremeniti v eno samo morje. Najhujše je bilo v Šmartnem. — Strela je zažgala hišo in gospodarsko poslopje posestnika Gregorja Poboržnika v Pamečah. Rešili so samo eno moško obleko in govedo. Ovee, koze, krma, pohištvo, vse je šlo. V občini Šmartno je strela zažgala hlev in gospodarsko poslopje posestnice Viktorije Šotl, kjer so tudi komaj živino rešili. V veliki nevarnosti je bila Turška vas, ker je veter nosil velike ogorke. Strela je udarila tudi v Golovo hišo, ki se pa ni užgala. — Iz Št. Ilje tudi poročajo, da je pogorel en kozolec.

Iz Goštanja prihaja poročilo, da je med močnim nalivom padala kakor oreh debela toča. Padlo jo je kakih 15 cm na debelo. Še drugi dan je bilo vse polno po polju. Uničila je popolnoma vse pridelke od Štebarskega vrha čez Gostanj proti Urški gori tja noter do Podkrajja.

Savinjska dolina.

Po pettedenski suši smo dobili strahovit naliiv z gromom in treskom. V Vrbovju je strela oplazila nekaj drevov in si izbrala čudno pot do nekega kozolca po žici in potem po verigi, kjer je ubila psa, nato se je zarila v zemljo.

Strela.

Iz Celja poročajo, da tako groznih dni se malokdaj spominja. Bilo je, kakor da se ima zemlja zrušiti. Strela je upepelila posestniku Jerneju Kožuhu v Straži kozolec, Antonu Arzenšku v Zalogu gospodarsko poslopje, posestniku Jakobu Jakopinu v Lazah pa kozolec in planinsko kočjo pri Sv. Mohorju nad Laškem.

Smrtna kosa.

Na Jesenicah je umrl Franc Klinar, uradnik Kranjske industrijske družbe. — Na Dobrovi, župnije Črneče, je umrla Marija Kadiš, rojena Kogelnik. — V Ljubljani je umrla Ida Petrič roj. pl. Chinny, stara 60 let. — V Mariboru je umrl Josip Neudl, star 67 let. — V Grahovem pri Cerknici je umrla Vajda Krajčeva.

Promocija.

Na univerzi v Zagrebu sta 30. junija promovirala pisatelj Bogomir Magajna iz Gornjih Vrem, bivši predsednik "Borbe" in zagrebske "Danice", in Ljubko Pagon iz Tolmina, član "Danice" v Zagrebu, za doktorja vsega zdravilstva.

Stekel pes obgrizel otroke.

Iz Laz pri Ormošnjicah na Dolenjskem so pripeljali v Ljubljano pet otrok v starosti 3 do 10 let. Vse te je pes nekega posestnika obgrizel že pred enim tednom. Casopisje se po pravici jezi nad zanikernostjo starišev, ker niso poslali otrok takoj v bolnišnico. — Zdravniki pravijo, da bodo težko ozdraveli, ker so prepozno prišli.

Smrt na meji.

"Isonzo", glasilo goriških fašistov poroča, da je obmejnica milica na meji pri Ledinah našlo truplo jugosl. državljana Tomaža Baslja iz Koprivnika v občini Oslica, ki leži tik ob meji. Baselj je bil rojen leta 1848.

Težka poškodeba.

Iz Litije poročajo, da je v vasi Gozd Reda posestnik Janez Grum peljal mlatilni stroj v popravilo. Boječ se, da mu na slabi poti stroj zdrkne z voza, ga je podprl. Kljub temu se je pa stroj prevrnil in nesrečneža pod seboj pokopal. Rešili so ga kosci z bližnjega travnika. Zadobil je težke zunanje in notranje poškodebe.

Nesreča.

Franc Brulc, 7letni šolski učenec iz Brusnic je hotel napraviti leseno kroglo za igranje. Po nesreči pa si je s sekirico, s katero je delal, odsekal dva prsta leve roke.

Nezgoda.

Na Martinovci cesti v Ljubljani je zadel v avtobus z motornim kolesom 22letni Franc Trobec, lesni trgovec in posestnik v Kozarjih. Trobec si je pri tem zlomil nogo, motorno kolo se je pa polomilo.

Strela.

V Hrovači pri Ribnici je strela udarila v kozolec Fr. Krsniča in ga zažgala. Sosedje so pa ogenj kmalu pogasili. — Strela je ubila kokljo s piščanci, ki je vedrila pod kozolcem.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1892.

Izda vsak dan razen nedelj, ponedeljko in dnevoev do praznikov.

Izda in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Maročnina		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, ko kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker tem veliko pomagata listu.

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Položaj Francije

Francija stoji danes bolj nego kdaj po vojni v ospredju akcije za konsolidacijo povojne Evrope in ohranitev s toliko žrtvami izvojenega položaja. V tej borbi uporablja več vrst orožja. Med prvimi je sila, ki sloni na poslednjih mirovniških pogodb in ž njimi zvezanih zavezniških paktov, ki stremijo za tem, da se obvaruje Evropa novih krvoprelitij, kakor tudi moralna moč, ki jo črpa iz locarnske pogodbe in pobud za sklenitev ženevskega protokola ter uvedbo razsodišnega postopanja.

Poleg tega razpolaga Francija v svoji borbi še s posebnim orožjem, ki ima v današnji svetovni politiki eno najvažnejših ulog — z ogromnimi kapitali. Saj je bila baš Francija ona država, ki je prva spoznala daljnosežnost tega orožja in je znala vedno skladno izrabljati kapital za dosego državnih smotrov, kar je nemalo zasluga tudi izredne državotvornosti francoskega kapitala, ki je najtesneje zvezan z državno politiko in gospodarstvom. Gospodarstvo in finance so bile doslej vedno sredstvo francoske politike in frank je vseskrat zvesto podpiral politiko Quai d'Orsay, če je ni vprav omogočal.

Pred vojno je bila Francija poleg Anglije največji izvoznik kapitala; imela je v inostranstvu naloženih nad 45 milijard frankov. Od teh je bilo naloženih v Rusiji 13 milijard, kar je bilo tudi za podlago rusko-francoski zvezi. Zaradi vojne je izgubila Francija skoraj 50 odstotkov svojih inostranskih naložb. Po vojni je postala sama država upnica in dolguje Zedinjenim državam okoli 30 milijard frankov. Kar je bilo tekočih prihrankov, je porabila za obnovo po vojni opustošenih pokrajin. Nekoliko let pozneje pa je pričela nalagati Francija svoj razpoložljivi kapital v zavezniških državah in svojih kolonijah.

Po stabilizaciji franka si je francoski kapital zopet opomogel in kmalu se je pokazalo, da je ostala francoska štedljivost kljub vsem slabim izkušnjam neizpremenjena. Na dan stabilizacije franka, 25. junija 1926, so znašale zlate rezerve francoske narodne banke 29.7 milijard, danes pa presegajo že 43 milijard frankov poleg 25 milijard frankov devizne zaloge. Od tega kapitala more Francija danes naložiti ogromno vsoto na svetovnem denarnem trgu. Po mnenju francoskih finančnikov bo te kapitalne nalagala odslej v kratkoročne trgovske kredite, kar bi bilo naperjeno predvsem proti Londonu. Po sodbi finančnih strokovnjakov pa ne bodo te potrebe niti od daleč zadoščale za silne množice francoskega kapitala in bo morala Francija zaradi tega prej ali slej pričeti z nalažanjem svojih kapitalov zopet v dolgoročnih inostranskih naložbah.

Predvsem jih bo nalagala že iz političnih nagibov v zavezniških državah. Tako je opažati poslednja leta sistematično prodiranje francoskega kapitala na Poljsko, kjer je dobil odlične vpliv že v petrolejski in gornjeleski industriji. Prav sedaj pa se pogajajo Poljaki tudi za dolgoročne hipotekne kredite, ki jih bo Pariz skoraj gotovo dovolil. V Rumuniji ima francoski kapital dve močni opori in sicer v podravnatelju francoske Narodne banke Charlesu Ristu, ki deluje od emisije francosko-ameriškega posojila (1929) kot finančni svetovalec rumunske Narodne banke, ter v Leverweyju, ki zavzema slično mesto v rumunski železniški upravi. Rist je bil tisti, ki je preprečil nemško-angloško stabilizacijsko posojilo ter na-

meravane nemške blagovne kredite, ki bi okrnili farnoski finančni vpliv v Rumuniji.

Močan vpliv ima francoski kapital tudi v Bolgariji, kjer je zastopal njegove interese komisar Društva Charon, ki mu je uspelo priskrbeti vse dobave za reparacije in nove gradnje bolgarskih železnic francoskim tverdkam in to kljub konkurenci češkoslovaških in italijanskih tverdk.

Posebno pa je opažati priliv francoskega kapitala v Jugoslavijo, kjer deluje že cela vrsta bank s francoskim denarjem. Znane so med drugim tudi velike finančne transakcije, po katerih je prišla vsa imovina italijanske družbe "Terini", ki je imela večino dalmatinskih vodnih sil, v francoske roke. Nič manj važna ni pogodba s Societe Francaise des Constructions de Batignolles o izsuševanju pančevskih močvirij. Stalno narašča vpliv francoskega kapitala tudi v rudarski industriji. Ustanovila se je posebna družba za iskanje petrolejskih vrelcev jugovzhodno od Maribora. Poslednje čase je opažati dotok francoskega kapitala tudi v lesno industrijo in se je ustanovila posebna družba za eksploatacijo našičke lesne industrije.

Francija se mora boriti danes za svoje mesto v Evropi predvsem z dvema velesilama, Italijo in Nemčijo, ki se nje kakor ne moreta sprijazniti z mislijo stabilizacije Evrope v sedanji obliki. Italija zbira v ta namen okoli sebe vse države, ki stremijo po reviziji mirovniških pogodb in se poslužujejo predvsem političnih sredstev, ker nima gospodarske podlage za svojo protifrancosko akcijo. Nemci pa se v tej borbi opirajo na gospodarsko ekspanzijo, pri čemer jim pomaga to, da od celokupnega uvoza znaša nemški uvoz: za Poljsko 25.2 odst., ČSR, 29.9 odstotkov, Bolgarijo 20.4 odst., Rumunijo 16.6 odstotkov, kjer je nemški uvoz povsod na prvem mestu. Izjemo tvorita samo Jugoslavija in Madžarska, kjer znaša nemški uvoz 12.3 in 17.6 odstotkov. Borba, ki jo vodi Francija s tema dvema državama, je težka. Gotovo je, da bo Briand še nadaljeval s poskusi, da bi našel primerno podlago za sporazum z Italijo; nemara bo pristal na različne večje in manjše koncesije. Vendar pa je zelo dvomljivo, ali bo dosegel kakšen trajni uspeh, ker Italija zasleduje taktiko večne nezadovoljnosti in vedno večjih zahtev, pri čemer uživa tiho podporo Anglije, ki hodi še vedno po starih potih kontinentalne politike, ki izigrava dve najmočnejši kontinentalni državi drugo proti drugi.

Z Nemčijo je borba Francije toliko lažja, ker ta za sedaj še ne more voditi kakšne čvrste zunanje politike, dokler se ne bo na znotraj finančno, gospodarsko in politično utrdila. Na drugi strani pa ima tudi Nemčija sama velik interes na tem, da bi živela s Francijo v kar najbolj znosnih odnosih. Glasovi o kakšnem ožjem sodelovanju med Francijo in Nemčijo pa so kljub naporom pojedinih oseb in korporacij tokraj in onkraj Rena še mnogo prezgodnji. Po vseh dosedanjih znakih je prej računati s kakšnim ožjim sodelovanjem med Rimom in Berlinom, kar forsira posebno fašizem, ki si je pridobil zadnje čase v Nemčiji in Avstriji mnogo ugleda.

Po dosedanjih prognozah pa bodo evropske zunanje politične razmere dozorele nekako do 1. 1935, kar napoveduje tudi Mussolini; takrat se bo pokazalo, kako je Francija ovarovala svetovni mir in obstoječe stanje v teku dveh desetletij. Pri tem bo imela nedvomno veliko ulogo tudi izvršitev Briandovega panevropskega načrta.

KAKO SE NA CALUMETU PRIPRAVLJAMO ZA BARAGOVO STOLETINICO

Calumet, Mich.
Do tretjega gre rado. Tretja proslava Baragova bo na Calumetu. Priprave so v polnem teku. Za priprave je izvoljen poseben glavni odbor, ki ima svoje pododbore: finančni odbor, prosvetni odbor, manifestacijski odbor itd. Vse se vrši z velikim navdušenjem in v največji slogi. Cela naselbina je v tem oziru enega duha.

Za enkrat je določeno to-le: V soboto, 9. avgusta dopoldne se vrši slovesnost na Baragovem grobu v Marquette, Mich. Ob 9. uri zjutraj bo v marquettski katedrali pontifi-

kalna sv. maša, ki jo bo služil škof Nussbaum, ki je četrti naslednik Baragov na škofijski stolici v Marquette. Med sv. mašo bo angleška in slovenska pridiga. Iz Calumeta se bomo pripeljali na Marquette z avtomobili. Po sveti maši se bomo poklonili velikemu Baragi na njegovem grobu.

Popoldne odidem skupno na Calumet. Vsi avtomobili se postavijo med veličastno slovensko cerkvijo sv. Jožefa. Poštrežljive Calumetčanke nam bodo v cerkveni dvorani pripravile majhen prigrizek. Ob pol osmih zvečer bodo v cerkvi pete litanije Matere božje in blagoslov z Najsvetejšim.

Posebni stanovanjski odbor

bo preskrbel milim gostom ugodno stanovanje pod gostoljubnimi slovenskimi strehami. V nedeljo, 10. avgusta, ob 7:30 prva služba božja, pri kateri bo pridigal Very Rev. Bernard Ambrožič.

Ob 10. uri bo slovesen vhod škofa Jožefa Pinten iz Grand Rapids, Mich., ki je calumetski rojak. Špalir od novega župnišča do cerkve bodo tvorili Kolumbovi vitezi in odbori katoliških društev z zastavami. Med pontifikalno sv. mašo se bo na koru izvajala p. Hugolin Sattnerjeva Misa seraphica. Med sv. mašo bo slovenska pridiga P. Odila.

Popoldansko zborovanje se bo vršilo na Eagle Harbor — kakih 20 milj od Calumeta. — Tam na Eagle Harbor se sedaj stoji cerkva, ki jo je postavil misijonar Baraga za svoje Indijance (Holy Redeemer Church). Pri tej cerkvi bo popoldansko zborovanje in po končanem zborovanju bo podeljen izpred cerkvice blagoslov z Najsvetejšim. Zvečer bo na Calumetu v šoli nasproti slovenske cerkve Baragova razstava. — Za danes bodi dosti! Podrobnosti bom še poročal! Ljudje božji širim Ameriki, na noge, da se vidimo v Marquette na Baragovem grobu! Pridite obenem obiskat svoje ljube znance in sorodnike na Calumet! Zlasti tisti pridite, ki ste znali včasih toliko lepega povedati o Calumetu! Ste slišali in razumeli Detroitčani?!

P. Odilo.

KAKO JE V COLLINWOODU Collinwood, O.

Amerika je obljubljena dežela. Tako smo modrovali vsi priselčljenci, dokler nismo te nove domovine spoznali bolj natančno. Resnica je, da nekaterim je bila sreča naklonjena in so postali več ali manj premožni; premnogi pa o kakih sreči ničesar ne vedo. Ni vse zlato, kar se sveti. Ta izrek velja tudi za Ameriko, akoravno nazivajo Evropejci Ameriko deželo dolarjev.

Ob prihodu v to deželo je bil skoro slehern priseljenec razočaran nad to novo domovino. Vsega tega, kar smo si poprej v nekakšni domišljiji predstavljali, nismo našli. Nasprotno se je pa pričel hud boj za obstanek. Nikakega znanenja ni, da bo ta boj kdaj prenehal. Vedno prevladuje v nas bojazen, koliko časa bomo imeli zaslužek in kaj nam bo storiti, ko enkrat zaslužka več ne bo.

Poleg teh mučnih skrbi pa moramo redno imeti pred očmi, kako čim dalje obdržati naš mili slovenski jezik in da se ne bo takoj naša druga generacija utopila v morju amerikanizma. Skrbeti pa moramo tudi za Slov. Nar. Domove, za slovenska društva in podjetja ustanavljati in zidati slovenske cerkve in šole. Vse to stane dosti truda in denarja, kar se pa ne da povedati s par be-

sedami. Naj omenim le na eno najbolj važno stvar, in s tem mislim naše cerkve in farne šole.

Narod izseljen v tujino je brez cerkva in katoliških šol zapisan smrti. Tega se ameriškanski Slovenci zavedajo v polni meri. Kar se je storilo od strani naših rojakov v ta namen, je vse pohvale vredno. Občudovati moramo nekatere naše Slovence, ki se toliko žrtvujejo za hišo božjo in za vero Kristusovo. Le za Boga in za katoliško vero je mogoče delati s tako vnemo.

Povečini so bile vse naše cerkve in šole sezidane s tujim denarjem. Ako se je hotelo pospešiti z odplačevanjem dolga, je bila neobhodno potrebna skromnost. Naposled se nas je pa ta skromnost tako oprijela, da smo mislili, skromnost je pa res lepa čednost. S to čednostjo smo se mi Collinwoodčani dolgo let postavljali. Naposled smo se pa vendar enkrat otresli te skromnosti in smo začeli slediti drugim župnijam. Kakor hitro smo postali bolj živahni in delavni, takoj se je pokazal uspeh.

Ko je bila šolska stavba dogotovljena pred dvema leti, se je resno začelo misliti na povečanje cerkve. Nekateri so jeli temu ugovarjati, češ: čemu ta potrata in novi dolg, dolg dela lahko vsak, kdo ga bo pa plačal? Kljub temu pa je bila v kratkem času cerkev povečana in lansko leto pa preslikana. Pokazala se je pa takoj na to še druga potreba, preko katere ni bilo mogoče iti. Ta potreba je bila olepšati oltarje naše cerkve.

Skozi od ustanovitve naše župne cerkve (kar je že preteklo 24 let) pa do letos se ni storilo nič ali zelo malo za olepšavo naših oltarjev. To pa radi tega, ker farno vodstvo je vedno in povsod delalo na to, kako zmanjšati farni dolg. — Vsled tega so oltarji naše župne cerkve izgledali, kot da bi vse okraske raz njih odnesli roparji.

Sedaj ne izgledajo naši oltarji več tako siromašno, pač pa jih krasijo dragoceni kipi, katere so darovale deloma nekatere zavedne družine naše župnije in deloma društva. Prva družina, ki se je zavzela za to plemenito stvar, je bila družina Walter iz Holmes Ave. Ta družina si je omislila kar dva kipa in sicer oba, ki sta zaščitnika mladine; sv. Telezija, malo cvetko, in sv. Alojzija. Takoj nato je kupilo dr. sv. Hejenc št. 193 KSKJ. kip svoje društvene patrone. Kmalu zatem je darovala družina Košmerelj s 152. ceste kip sv. Frančiška. Mislili smo si, za enkrat bo že dovolj kipov, pa smo se motili. Kar zagledamo neko nedeljo na strani malega oltarja v naravni človeški velikosti kip presv. Srca Jezusovega. Ta kip je darovala družina Kocin s 160. ceste. Nekaj

(Dalje na 3. str.)

Sam sebi ni verjel. — "Oprostite," vpraša ponočnjak nekoga, ki je šel mimo, "ali ni na tej hiši številka 77?"
"Ne, pač pa 77."
"Hvala, torej sem vendar trezen."

Službe išče. — "Vi prihajate radi razpisane službe? Obžalujem, imam že 2700 ponudb."
"Ali me ne bi mogli nastavitati za ureditev teh ponudb?"

Zakaj ni dobila moža. — Prijateljci, ki se pred pustom nista mogli poročiti, sta se sprili.
"Ti misliš, da jaz zato nisem dobila moža, ker sem nekoliko gluha? Tri ženitne ponudbe sem zavrnila! In kdo ve, koliko sem jih preslišala!"

Po modi. — "Gospodična, kakor vidim, ste odlični slikarski talent."
"Po čem sodite?"
"Po vašem obrazu."

Pri fotografu. — "Prosim, napravite mi sliko za potni list."
"Takoj, gospodična; samo prosim, ne smehljajte se, ker bo drugače oblika premajhna."

Pri odvetniku. — Gospod doktor, sedaj sem vam celo stvar popolnoma pojasnil; ali mislite, da bom pravdo dobil?"
"Tako gotovo, kakor tukaj sediva!"

Naloga. — Učitelj: "Tvoja naloga 'Naš pes' je do besede taka kakor naloga tvojega brata."
Učenec: "Seveda, gospod učitelj, saj je o istem psu."

Vsak po svoje sodi. — Policaj, ki zasleduje zločinca, pofepuhu: "Ali niste videli nobenega sumljivega človeka?"
"Razen dveh policajev nobenega."

Prepočasni spi. — Gospa: "Ste že zopet prepozna vstali, ker je v kuhinji vse v neredu. Kako je to, da se vam to tako pogosto pripeti?"
Služkinja: "Ne vem, gospa. Najbrže spim prepočasno."

Dober čuvaj. — A.: Končno sem dobil izvrstnega psa čuvaja.
B.: Ali ga ponoči odvežete?
A.: Seveda, da bi mi ga kdo ukradel.

"Amer. Slovenca" v vsako slovensko hišo, naj bo geslo vseh njegovih prijateljev!

* PODLISTEK *

OB ZATONU CARSKÉ RUSIJE

(Dalje.)
Bil je neizmerno bogat, poročen s hčerko velikega kneza, bil mlad in lep, oboževan od vse najodličnejše petrograjske družbe, skratka, imel je vse, kar si je le pozelel. Rasputin pa je izhajal iz divje Sibirije, moč prirode, človek, ki je bil zraščel iz zemlje, trd in okoren, toda silen po svojih naravnih silah in brez mere v vsaki stvari.

Včasih rodbina Jusupovih ni bila tako slavna, toda v treh generacijah se je povzpela do ene prvih rodbin carske Rusije. Še stari oče kneza Jusupova je pripadal nižjemu plemstvu in se pisal Elston. Bil pa je lep mladenič in tako se mu je posrečilo, da se je poročil s hčerko bogatega grofa Sumarokova. Posebno carsko dovoljenje

mu je dovoljevalo, da se je odslej pisal Sumarokov-Elston. Njegov najstarejši sin je bil čisto podoben očetu in posrečilo se mu je, da si je pridobil ljubezen edine hčerke kneza Jusupova in zopet mu je car dovolil, da je prevzel naslov svoje žene ter tako postal knez Jusupov. Rodbina Jusupovih je bila tatarskega pokolenja in je izhajala od Jusupa Murse, ki je bil poveljnik v vojski Tamerlanovi. Eden od Jusupovih prednikov je bil komornik carja Petra Velikega in od tedaj so imeli Jusupovi na dvoru vedno visoka mesta. Jusupovi so bili silno bogati in po poroki s hčerko edinko kneza Jusupova je postal oče mladega kneza eden najbogatejših mož Rusije. Palača Jusupovih v Petrogradu je bila pravi muzej dragocenosti, med katerimi je bila posebno znamenita zbirka draguljev.

Mladi Feliks Feliksovič Jusupov pa je še dvignil ugled rodbine, ko se je poročil z veliko kneginjo Irino Aleksandrovno in postal s tem sorodnik vladarske hiše Romanovih. Irina je bila vrhu tega ena najlepših žen petrograjske družbe ter je slovela tudi vsled svoje duhovitosti. Najboljši prijatelj Jusupova je bil veliki knez Dimitri Pavlovič, edinec velikega kneza Pavla Aleksandroviča. Jusupovu je bil slepo udan in mu bil skoraj podložen. Oba, Jusupov in Dimitri Pavlovič sta veljala kot najlepša in najelegančnejša mladeniča petrograjske družbe, ki je oba oboževala.

V tej petrograjski družbi pa skoraj že ni bilo ugodnega moža, katerega ne bi Rasputin razžalil. Še bolj pa je grizlo Jusupova, kadar je slišal, kako neusmiljeno se norčuje Rasputin iz petrograjske družbe. Naravnost kot osebno ponižanje pa je čutil Jusupov, ko je videl, kako je Rasputin poljubil nežno Munjo Golovino.

Vse, kar je hotel, je imel Jusupov, da se je dobrot sveta že preobdelal. Življenje mu je postalo dolgočasno vsled preobilice užitega razkošja. Pa tudi nobenega smisla ni imelo zanj življenje, ko pa je dosegel vse, kar je sploh mogoče doseči. Iz vseh teh vzrokov se je rodila v njem misel, da ubije Rasputina, ki je govoril o sebi, da doseže od carja vse, kar hoče, in o katerem so po Petrogradu že govorili, da je car nad carjem. Komaj pa se je misel o umoru porodila, je že pričela dobivati vedno bolj realno obliko in skoraj je v Jusupovi glavi čisto dozorel sklep, da mora Rasputina na vsak način umoriti. Postal bo tako rešitelj domovine, obvaroval bo carja pred pogubonosnim vplivom Rasputinovim, maščeval bo petrograjsko družbo in nežne Munje ne bo več poljubil sibirski kmetavzar.

V tej nameri je Jusupova zlasti utrjeval veleposestnik in poslanec dume Puriškevič. Bil je eden od aktivnih nacionalistov, ki je bil odločno za nadaljevanje vojne do zmagovitega konca. Toda v letu 1916 je bil položaj Rusije slab in se je godrnjalo proti vojni. Ljudstvo je bilo treba potolažiti in Puriškevič je bil mnenja, da se to doseže najlažje, če se pokaže narodu krivca za vse nesreče. Ta krivca pa je moral biti Rasputin in zato je Puriškevič strastno napadel v dumi Rasputina. In govoril je iz srca, saj je bil Rasputin tisti, ki je preprečil Puriškevičev imenovanje za ministra. Ko je bral Jusupov Puriškevičev napad na Rasputina, je takoj vedel, da je ta njegov zaveznik. Nadaljni zaveznik je

bil mladi veliki knez Dimitri Pavlovič, ki je bil Jusupovu slepo udan. S tem zaveznikom pa si je Jusupov zagisural tudi nezakaznanost.

Jusupov se je torej pričel vneto pripravljati za umor. Ko ga je nekoč zopet povabila k sebi Munja Golovina, da bi ga zblížala z Rasputinom, se je z veseljem odzval povabilu, pa čeprav je Rasputina sedaj zelo sovražil ko kdaj prej. Rasputin ga je bel ljubezniivo sprejel in bil ves čas najboljši volje. Jusupov se je smejal njegovim grobim šalam in niti tedaj, ko je pričel Rasputin po svoji navadi udrihati čez plemstvo in dvorjanike, ni izgubil smehljaj z Jusupovega lica. Ti poseti Jusupova so se vedno pogosteje ponavljali in ko je nekoč prinesel Jusupov s seboj kitaro in začel Rasputinu peti razne ciganske pesmi, je bil Rasputin naravnost navdušen za Jusupova.

Ves srečen je poslušal njegovo petje in tako vzljubil Jusupova, da mu je popolnoma zaupal.
(Dalje prih.)

Iz življenja in sveta.

NOREC PRI HINDENBURGU

Dostojno opravljen priletel... Dostojno opravljen priletel... Dostojno opravljen priletel...

KDO JE KRIV?

Čim je pričela vročina, so... Čim je pričela vročina, so... Čim je pričela vročina, so...

ELEKTRIKA PROTI KOMARJEM

Letošnje poletje so se poja-... Letošnje poletje so se poja-... Letošnje poletje so se poja...

NADLEŽNI GOBAVEK

Iz Fortaleze, glavnega me-... Iz Fortaleze, glavnega me-... Iz Fortaleze, glavnega me...

žavo posrečilo, da so odtrgali... žavo posrečilo, da so odtrgali... žavo posrečilo, da so odtrgali...

NAJLEPŠA LEDENA JAMA SVETA

Profesor Altberg priobčuje... Profesor Altberg priobčuje... Profesor Altberg priobčuje...

ZMAJI SE ŽIVE

Na malem sundskem otoku... Na malem sundskem otoku... Na malem sundskem otoku...

O STRAZAH

Tujec, ki pride prvič v Lon-... Tujec, ki pride prvič v Lon-... Tujec, ki pride prvič v Lon...

postavljena vojaška straža. In... postavljena vojaška straža. In... postavljena vojaška straža. In...

Z UNIVERZE V HLEV

Pred kratkim so časopisi... Pred kratkim so časopisi... Pred kratkim so časopisi...

Ta študirani kmet, ki niti ni... Ta študirani kmet, ki niti ni... Ta študirani kmet, ki niti ni...

Mladi gospodar pa je oba... Mladi gospodar pa je oba... Mladi gospodar pa je oba...

Pijanec.— Gobeždela: Kdaj... Pijanec.— Gobeždela: Kdaj... Pijanec.— Gobeždela: Kdaj...

Bi rad našel prijatelja? —... Bi rad našel prijatelja? —... Bi rad našel prijatelja? —...

IZ SLOVENSКИH NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

tednov zatem pa je naša cer-... tednov zatem pa je naša cer-... tednov zatem pa je naša cer...

Vsi ti krasni kipi, kateri so... Vsi ti krasni kipi, kateri so... Vsi ti krasni kipi, kateri so...

Dal Bog, da bi vsem tem... Dal Bog, da bi vsem tem... Dal Bog, da bi vsem tem...

Mi farani smo vam pa hval-... Mi farani smo vam pa hval-... Mi farani smo vam pa hval...

Frank Kovačič.

KAJ PIŠEJO IZ ROCK SPRINGA

Rock Springs, Wyo.

Altarno društvo sv. Ane je... Altarno društvo sv. Ane je... Altarno društvo sv. Ane je...

Drugi novice ne vem kaj po-... Drugi novice ne vem kaj po-... Drugi novice ne vem kaj po...

Vročino smo imeli zadnje... Vročino smo imeli zadnje... Vročino smo imeli zadnje...

Kakor sem že zgoraj omeni-... Kakor sem že zgoraj omeni-... Kakor sem že zgoraj omeni...

Uršula Ivšek.

IZ SREDINE ATLANTIKA

Na parniku Paris.

— Na krovu slonim in v mor-... — Na krovu slonim in v mor-... — Na krovu slonim in v mor...

KVALITETA — TOČNOST POŠTENJE

F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zalo-... zanesljivi lekarnar — zalo-... zanesljivi lekarnar — zalo...

čajo se nazaj v Ameriko. Svoj-... čajo se nazaj v Ameriko. Svoj-... čajo se nazaj v Ameriko. Svoj...

Še mi je pred očmi slika:... Še mi je pred očmi slika:... Še mi je pred očmi slika:...

Prijetno je bilo snidenje 3... Prijetno je bilo snidenje 3... Prijetno je bilo snidenje 3...

Misli gredo dalje proti Cle-... Misli gredo dalje proti Cle-... Misli gredo dalje proti Cle...

znancem še en pozdrav iz dal-... znancem še en pozdrav iz dal-... znancem še en pozdrav iz dal...

Na krovu slonim in v dalj-... Na krovu slonim in v dalj-... Na krovu slonim in v dalj...

ŠTORKLJA IN DRUGE NOVICE V JOLIETU

Joliet, Ill. Dne 11. julija se je moral... Joliet, Ill. Dne 11. julija se je moral... Joliet, Ill. Dne 11. julija se je moral...

Vesela novica je, da se je... Vesela novica je, da se je... Vesela novica je, da se je...

Delavske razmere gredo... Delavske razmere gredo... Delavske razmere gredo...

"Amerikanski Slovenec" je... "Amerikanski Slovenec" je... "Amerikanski Slovenec" je...

BRZA ZVEZA v EVROPO

preko Hamburga na naših modernih parnikih... preko Hamburga na naših modernih parnikih... preko Hamburga na naših modernih parnikih...

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

LOUIS J. ŽEFRAN

1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Roosevelt 3408

Na razpologo noč in dan!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste... — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste... — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste...

POSTAVNE LISTINE

za tu in stari kraj vam napravi

Anton F. Kozleuchar

— JAVNI NOTAR —

TISKARNA

vstopnice, plakate, pravila, listine, pisemske papirje, kuverte in drugo, vam najceneje napravi

ANTON F. KOZLEUCHAR

419 — 51st Avenue,

West Allis, Wis.

so znanstveno izdelane iz naj-... so znanstveno izdelane iz naj-... so znanstveno izdelane iz naj...

- F. F. F. Rubiseptine, izvrstna tekočina za izpiranje ust in za grgranje 35c
F. F. F. Grip-Acold-Capsiles, uničuje prehlad 50c
F. F. F. Corn Remedy, hitra odpomoč za kurja očesa 25c
F. F. F. Prašek za glavobol, prežene bolečine 25c
F. F. F. Balzam za pljuča za trdovraten kašelj 35c
F. F. F. Liniment ni mastno—učinkuje skozi kožo—hladilno — da zdravo barvo 35c
F. F. F. Laxata iz čistih rastlin 25c
F. F. F. Laxatabs kot obkladek za jetra 25c

FINGL'S DRUG STORE

— EDINI IZDELOVALCI —

S. V. ogel 21. in Wood ceste, Chicago, Illinois.

STARA IN ZVESTA PRIJATELJICA

je ta zanesljiva banka vsem svojim odjemalcem in jim vedno rada pomaga in daje nasvete.

Vaši prihranki so zasigurani pri

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Ave.

Chicago, Ill.

Gospodin Franjo

ROMAN.

Spisal Podlimbarski.

Toda to vam rečem da sem odslej jaz zaščitnik te deklice, ker drugega nima. Vzeli ste ji bodalo, a jaz ji dam svoj revolver, da se brani pohotnih zalaznikov, kadar mene ne bo v bližini.

"I meni daš samopal, gospodine Franjo!" je kliknil Vazko.

Vilar mu je z roko in s pogledom dal znak, naj molči. Potem je nadaljeval: "Ako mislite, da vam veleva vaša dolžnost in odgovornost tako, onda odvedite deklico v mesto. Ta hip pojdem za njo, da posredujem pri generalu in pri sodišču zanjo."

Zopet ga je prekinil neugnani Vazko s smelim vzklikom: "Evo vam, zaptije, moje roke, i mene zvežite in priklenite k Danici, pa me tirajte v one proklete temnice, kamor ste vrgli pobratima Jovico, ki se je pobratil s svojimi učenci, preden ste ga izgnali iz šole. Za njim grem bos po ostrem kamenju, gologlav po žarkem solncu, žejen kraj hladne vode, lačen kraj belega kruha —"

"Ne budali, mrhobrbec, govnač garjavi! Krastača gnusna — kdo pa tebe vprašuje?" je vbesnil mlajši orožnik ter pahnil dečka v vežo.

"Ne maram vklepati bosenskih dam v železje in jih spremljati v Tuzlo," je govoril starejši mirno in v zadregi, ki jo je izkušal prikriti z nasmešljivostjo. "Pod vašo zaščito, gospod inženir, je ta dama varna in bo gotovo pri rokah, ako jo pozove sodnik." Vilar je z nemim poklonom pritrtil, oni pa je vtaknil zapisnico za bluzo, opravičujoč svojo strogost, je pristavil: "Sam poznate mojo odgovornost, ki je tem večja, ker imajo ljudje v tem kraju še mnogo prikritega orožja. Tu vladajo strogi zakoni, ki mi velevajo, neomajljivo se ravnati po njih brez ozirav na desno ali na levo. To ljudstvo more odgojiti in privaditi reda samo orožnik, ki momlja in mrmra liki medved, kamorkoli pride. In tudi v tem je ubogi orožnik podoben medvedu, da ga drže na vrvcih in mora vestno delati to, kar hočejo drugi."

"Težaven je vaš posel, vem —"
"Žal, da mi je le malokdaj mogoče zatisniti pravici eno oko, kar storim danes —"

"Dobro, dobro," je pohitel Vilar, srčno želeč, da bi se iznebil nadležnega človeka.

Ko sta se orožnika zmotala skozi duri, je obrisal Vilar Danici solze, jo posadil na klop in sedel kraj nje. Neznosno in ostudno se mu je zdelo to, kar je pravkar doživel. Tisto zopno stikanje po orožju ne more pomiriti ljudstva in ga spraviti z nemilo usodo. Tako je premišljeval, držeč Daničino roko. Njeno oko, poprej solzorosno in motno, je žarko zasijalo vanj, igrajoč v ljubezni in hvaležnosti.

"Kakor hudourni oblak sta padla na naju, ki nisva prav ničesar zakrivila. To je pusto tukaj, to je grozno," je na glas ponovil svoje misli.

"Povesila sta brke kakor handžija, kadar nima gostov, in sta šla," je rekel vstopivši Vazko. Zareč v lice, se je smehljaj, ker močno mu je ugajalo, da se je gospodin Franjo tako moško potegnil za Danico. Minila je vas nezaupnost, ki se mu je bila nabrala zadnje tedne, ko je pričakoval, da gospodin Franjo gotovo reši njegovega pobratima Jovico iz ječe, pa ga ni, ko je toliko razmišljal

o razmerju Danice do tega švabskega gospodina, ki je bil mnogo obetal, pa ga toliko časa od nikoder ni bilo. Dečku se še niso razbistrili nazori o stvarih in o ljudeh; še vedno je plaval v nekih čudovitih in prenapetih mislih, ki jih je črpal iz narodnih pesmi; sanjari je o silnih junakih, vršočih prava čuda hrabrosti in bistrumnosti: naj jahajo v sijajnem spremstvu, obloženi z bogatimi darovi preko planine daleč kam po nevesto, naj nalete kjer si bodi na ljute dušmane in troglave zmaje, naj vzdihujejo v strašnih ječah — vedno se nahajajo v smrtni nevarnosti, iz katere jih končno reši njih junaštvo in zvižaja ali pa pomoč posestrime vile. Iz teh pesmi si je ustvarjal svet svojih misli in svoje pojme o nerazrušljivem prijateljstvu, o požrtvovalnosti in zvesti ljubezni.

Pomaknil je stolček zopet pred Vilarja in postavil nanj findjan. Potem je zložil roki za hrbtom in rekel: "Je li, gospodine Franjo, da sedaj ni več takšnih temnic, o kakršnih se poje v starih pesmih, da so bile vsekane v skalo, jetnik je stal do kolena v vodi ali v trnju, iz skale so molele gobce šarovite kače, v kotu je čepel ljut zmaj?"

Vilar se mu je hladno posmejal. "Stare pesmi pretiravajo. Mogoče, da je bila kdaj takšna strahovita ječa, toda brez zmaja." "Pero je pravil, da se mu je v ječi najhujše zazdelo to, ker ni dobil duhana, ni videl planin in mu je med kolena rožljalo železje. Dolgočasje ga je vsega potrl. Bog ve, kako se godi Jovici! Ga li straži mnogo zaptij in askerov?"

"Gotovo", je suho odgovoril inženir. Okrenil se je k deklici. "Ali naj mirno gledam te nesramnosti? Tega vednega nadzornika ne prenesem. Poniževalno in sramotno je, toda priznati moram, da sem proti orožnikom brez moči. Sedaj te pokličejo nemara pred sodišče. S teboj pojdem kot radovoljna priča."

"I jaz pojdem, sestra mi je po Bogu," je rekel Vazko.

"In kakor sem poprej rekel: odtod moraš proč. Bajičeva mati te bo štutila kakor svoj hčer, in Bajič sam ti bo pošten varuh. Katične sitnosti ti ne morejo škodovati."

"H Katici ne pojdem, ne morem," je zaih-tela deklica.

"Kaj, gospodine Franjo, ti hočeš vzeti Danico proč od tod?" je vprašal osupli Vazko.

"Vsaj čez zimo mora odtod, ali pa do bratovega povratka. Lahko se zgodi, da se prav kmalu z Jovico povrne sem. Dragi mi Vazko, ne boj se zanjo, ti je ne moreš čuvati. Zato mora v mesto k dobrim in zanesljivim ljudem."

"Ti jo hočeš odvesti kakor Luka Luco?"

"S tvojim dovoljenjem skoraj prav tako," je odgovoril Vilar blagovdano izzivajoč dečka in izkušajoč njegovo vdanost.

"Sprejela je od tebe jabolko, sedaj je tvoja," je rekel Vazko in dvignil rami, češ: delaj, kar hočeš. Čez hip je pristavil: "Ako jo pošlješ h Katici, jo zavedeš v volčji brlog. Kakor volkuja na nabito puško, tako gleda Katica na Danico. V tvoji odsotnosti je bila že dvakrat tukaj. Domislila si je ta divja vešča, da je dolina ob Oskovi čudovita pokrajina, in sedaj hodi v naš han nadlegovat Danico."

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Ogenj.

Na litijskem mostu je nekdo vrgel tleči ogorek cigarete na most, ki je pričel goreti. Ogenj so pravočasno opazili in ga pogasili. Pravijo, da je to že drugi slučaj v teku enega tedna.

Lepo slavlje.

V Radvanju so v nedeljo, 22. junija blagoslovili novo motorno brizgalno za požare. Cerkevne obrede in blagoslov je izvršil magdalenski kaplan č. g. J. Žolnir.

Med pijanci.

V nedeljo 22. junija so pri posestniku Vegel v Gor. Pirošici sušili seno Lojze Pečar in brata Pešec iz Stojanskega vrha. Po končanem delu so se spravili na vino in se ga precej nalezli. Grede skozi Gor.

NA PRODAJ

ali v zameno za loto bungalow iz opeke s 5 sobami, vse moderno, v najboljšem stanju, dobra transportacija, garaža. Pocen za hitro prodajo. 3612 So. Gunderson Ave., Berwyn, Ill. (3203)

Pirošice, se bili precej glasni, posebno pa še Lojze Pečar in s kričanjem budili mirne vaščane. Posestnik Juro Pavlovič je šel jih mirit. Lojze Pečar pa skoči proti njemu in ga zabode z nožem, da se je zgrudil čez prag. Pripeljali so ga v brežiško bolnišnico.

Nesreča

Jože Grandovec iz Vrha pri Šmiheli se je pri zmetavanju detelje s kozolca ponesrečil na ta način, da se je prijel za lato, ko je bil na vrhu štanta, ki se mu je zlomila. Padel je in si težko poškodoval nogo.

Rojakom se priporoča

FRANK ERMENC

Funeral Director and Embalmer

EDINI SLOVENSKI POGREBNIK

V MILWAUKEE, WIS.

401 Grove Street.

Phone Hanover 876

Razprodaja KNJIG!

Cene znižane, kakor še nikoli.

Upoštevaajoč sedanje razmere in da damo priliko ljubiteljem knjig, da pridejo na lahek način do

Deset knjig

z malo svoto deanrja in da naredimo prostor novim zalogam, zato dobite dokler zaloga ne poide sledeče knjige:

"Štiri leta v Ruskem ujetništvu," navadna.....	2.00
cena	
"Ena božjih cvetk", krasna povest	1.00
"Tolminci", navadna cena95
"Krištofa Šmida Spisi", zelo zanimivi.....	.65
"Oče budi Tvoja volja", povest iz Istre.....	.50
"Ob srebrnem studencu", zanimiva povest40
"Na noge v sveti boj"35
"Zdravilna zelišča", zelo poučna knjiga.....	.35
"Za domačim ognjiščem",30
"Od srca do srca"25

Skupaj.....\$6.75

Kdor naroči vso to zbirko, dokler v zalogi jo dobi sedaj od naše knjigarne za

Samo \$2.95

Skoro štiri dolarje si prihranite! Naročite takoj, dokler je zaloga tukaj!

Poslužite se tega kupona!

Knjigarna A. S.
Chicago, Ill.

Prosim pošljite mi gori navedenih 10 knjig za izredno ceno \$2.95, zakar prilagam potrebni znesek — S pozdravom,

Ime

Naslov

Metso in država

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Ni vse zlato.

Mesto "Zlatih vrat" je mesto, ki nosi lepo ime sv. Frančiška, in v lepi Kaliforniji je to mesto, in v tem mestu je precej Slovencev, in neka Agnes Markovich je v tem zlatovratnem mestu, in vsaj med Slovinci je kljub zlatih vrat še mnogo — coprnije, kar seve ni zlato, ako je coprnija, in lahko se vsak oddahne, ker k vsej sreči je ta Agnes Markovich brez coprnije, kar bo vsaj nekaj, ker marsikak Slovenec bi se morda bal iti v mesto, kjer so vrata zlata, in kjer bi bili sami — coprniki. Alston, ta Agnes Markovich ni coprnica, tako zatrjuje sama vsaj indirektno v Prosveti.

G. Anton Grdina je bil v mestu "Zlatih vrat", in tam "je dal Zlatovratarjem odgovor, nad katerim so se vsi zgrazali," pravi ta hudo zgrazena Agnes Markovich.

In ker je zgrazeni človek, naj bo tudi kaka gospica ali gospa, kakršna je ta Agnes Markovich, daje duška svoji zgrazenosti, da duška v imenu vseh zgrazenih Zlatovratarjev, ko pravi, da je silno žalostno. Lepa Kalifornija in tako žalostno je tam, celo silno žalostno bo. Res žalostno.

Ampak ravno vidim, da sem se zmotil. Holt... ni žalostno v Kaliforniji, vzamem nazaj, ker zdaj šele vidim, ko sem tudi jaz žalosten in sem malo okrevljal od te žalosti, da "žalostno je za človeka, ki živi že toliko let v Ameriki in po svetu, pa še vedno veruje v coprnije." To je toraj žalostno, ničesar drugega, in popravim.

Ampak precej bo pa le žalostnega tudi v mestu "Zlatih vrat". G. Anton Grdina je govoril tudi o — veri, in sicer katoliški veri, in to imenuje Agnes Markovich coprnijo. Mnogo je Slovencev v San Franciscu, ki še nekaj dajo na vero, saj imajo vsaj v mestu, dasi ne na "Hribu", cerkev, in celo katoliško društvo so ustanovili, toraj ti Slovinci vsaj verujejo v Boga, dušo, nebesa, plačilo, kazen... o čemur je splošno govoril tudi g. A. Grdina. Ker imenuje ta Agnes Markovich vsebino govora — coprnije, in pravi, da je žalostno, ko kdo še drži na take coprnije, pač sledi, da je v mestu Zlatih vrat še nekaj — coprnikov, in Miss ali Mrs. Markovich ne spada med te coprnike.

Sicer naj pa bo tej necoprnici povedano, da ni samole žalostno tam, kjer so coprniki, kakor ona pravi, temveč tudi malo nevarno, kakor jaz pravim, ker coprniki, če so, znajo pač coprati, in pred copranjem nihče ni varen, posebno še ne, ako kdo sam ni coprnik, ker ravno take coprniki zacoprajajo in je zacopran, ko zatisne oči, in prinesejo ga na kraj — coprnije, v cerkev, kjer je središče te coprnije, kakor pravi zgrazena Agnes Markovich.

Ko samole kak komplet nore more trdit, da ni Boga, je v resnici žalostno to, da se celo kaka zastopnica nežnega spola, ženska, predrzne blebetati o veri na Boga in o tem, kar je s to vero v zvezi, kot o — coprniji. In tako ni vse zlato v mestu "Zlatih vrat", ko je vrljo žalostno, da kaka ženska govori o katoliški veri, kakor bi zamogel govoriti le kak — norec.

Precej veselega pa je le tudi v deželi rmenih oranž, ker tudi tam je še mnogo veri svojih očetov in mater zvestih katolčanov. Naj se ne zmenijo, da jih ta Agnes Markovich imenuje coprnike, saj bo morda še

sama, in Bog ji daj to milost, — pocoprana, ali vsaj želela bi biti pocoprana, ako ne bo prepozno.

Zvonovi — Jernejeva noč.

Iz zgodovine je znana noč 24. avgusta l. 1572, ko je bilo na Francoskem pomorjenem precejšnje število hugenotov, francoskih kalvincev. Vsa zadeva je bila zgolj političnega značaja, ko se je Marija Medici bala za prestol. Papeštvo je bilo tedaj v hudem boju s prodirajočimi Turki in je računalo na pomoč francoskih kraljev. Prve vesti, ki so dospelo do papeža Gregorija XIII., so se glasile, da je bil rešen francoski prestol pred hugenoti, in le iz tega namena so se vršile proslave. Kakor pri tedanjih prenašanjih vesti pač umevno, je prišla vsa resnična zadeva na dan šele po poznejših vesteh, in ko je papež izvedel, da je bil pomor zgolj političnega značaja in v mentaliteti tedanjih macchiavelističnih načel, je najstrožje obsodil tako početje. V teku desetih let je imela Francija kar tri meščarske verske borbe, in intoleranca je bila zgolj na strani hugenotov, kjer so bili pri oblasti. Vse se pa zapisuje na rovaš cerkve, in še dandanes se vsuje nad cerkev in katolike prava toča očitaj, ako se Jernejeva noč le omeni, dasi so katoliki in cerkev pri zgolj politični zadevi popolnoma nedolžni.

Kaj imajo — zvonovi opraviči z Jernejevo nočjo. Na sebi seve prav ničesar, a očitaj nasproti cerkvi je prav slično.

Kako je bilo z zvonovi te kom zadnje vojne, je znano. Snemanje zvonov in njih poraba je bila vojaška zadeva.

Vera sicer nikakor ni od zvonov odvisna, a kjer si ljudstvo želi nazaj zvonove, tam si jih preskrbi. So pa ljudje, katerim so zvonovi silno na poti, ker jim je pač na poti vera. In kjerkoli potegnejo v prazen stolp kak zvon, se začnejo oglašati ti ljudje, in prav po uzorcu iz Jernejeve noči se ne morejo zadosti izkašljati proti cerkvi, da je "dala" svoje žegnane zvonove za kapone, s katerimi so morili in pobijali in ubijali, in zdaj zopet polni stolpe z zvonovi, jih žegna in pri prvi priliki bodo ti žegnani zvonovi zopet prelitli v kano in se bo z njimi morilo in ubijalo... in... skoro izgleda, da je cerkev radi zvonov prava — morilka in ubijalka iz namena. Eh, er... "vivos voce — žive kličem," tako govori zvon, in tega nočejo slišati, zvon pa ne utihne. Tacol.

UMOR PRED SODIŠČEM

Los Angeles, Cal. — Nihče v sodni dvorani se ni menil za neznanatno osebo Franka D. Keatona, ki je sedel v drugi vrsti, dokler ni nenadoma skočil pokonci, dvignil samokralj in oddal tri strele na M. H. Flinta, premožnega finančnika in politika, ki je ravno končal svoje pričevanje v zadevi, ki se je pred sodiščem obravnavala, in se vračal na svoj sedež. Zadeti se je na mestu mrtev zgrudil. Napadalec, ki se je že v naslednjem trenutku svojega dejanja kesal, je izpovedal, da je pred leti izgubil na nekih delnicah 4600 dolarjev, ker je bankrotiral kompanija, ki je delnice izdala. Dolžil je Flinta, da je on povzročil polom, in se je hotel maščevati nad njim. Kakor so se njegovi sosede izjavili, je kazal zadnje čase znake, da se mu je omračil um.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.